

Előterjesztés
a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. részvételével benyújtott,
megvalósuló nemzetközi projektekről és egyéb nemzetközi
tevékenységekről

Nemzetközi projektek

A Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. 2020. évben az alábbi nemzetközi projektekből vett részt.

CULTURECOVERY – A szellemi kulturális örökség megőrzése és helyreállítása Közép-Európában öko-múzeumokon keresztül (Central Europe Program)

Közép-Európa nagyon gazdag természeti és kulturális örökséggel rendelkezik, amelyek fontos szerepet játszanak a gazdasági növekedés fellendülésében és a társadalmi kohézió alakításában. A kulturális örökség tekintetében a tág értelemben vett tárgyi és szellemi örökség nagy lehetőséget jelent a növekedés, az innováció terén a helyi közösségek számára elsősorban az alulról jövő építkezés vonatkozásában.

A kulturális gazdagság fontos része a szellemi kulturális örökség, amely a hagyományokat, ősi mesterségeket, az identitást és egyéb helyi sajátosságokat foglalja magában. A projekt olyan úgynevezett ökomúzeumokra összpontosít, amelyek magukban hordozzák a lehetőséget a szellemi kulturális örökség megőrzéséhez.

A CULTURECOVERY projekt 2017. júliusában indult el, melynek vezetőpartnere az olaszországi Cervia Önkormányzata. 2018. évben elkészült az ökomúzeumok kezelési koncepciójának meghatározása a szellemi kulturális örökség fenntartásához, helyreállításához, valamint fenntartható és felelősségteljes használatához.

A 2019. évben kidolgozásra került egy cselekvési terv, amelynek célja a szellemi kulturális örökségen keresztül gazdasági erőforrások növekedésének elősegítése, miközben tiszteletben tartják a környezetet és más erőforrásokat, és új munkahelyeket teremtenek. Továbbá 2019. április-június közötti időszakban lehetőséget biztosítottunk a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben élő és tanuló általános iskolás gyermekek szellemi kulturális örökség és természeti értékek védelmével kapcsolatos ismereteinek a bővítésére részben ismeretterjesztő foglalkozás keretében, részben szakvezetéssel egybekötött kirándulások megvalósításával, ezen kívül „CulturVideo” nemzetközi versenyre nevezhettek az iskolák (max. 3 perces kisfilm készítésével). Ősszel az úgynevezett pilot tevékenységek megvalósítására is sor került – különböző tananyagok, e-learning oktatási anyagok kifejlesztésével (borgasztrónómia, borturizmus, természet megőrzés, gyógynövény hasznosítás témakörben).

2020. évben a projekt tevékenységek többnyire online formában valósultak meg a pandémia következtében. Két műhelyfoglalkozásra került sor és egy nemzetközi úgynevezett „mainstream” konferenciára a projekt lezárásaként, amely tevékenységek középpontjában a köz- és magánszféra együttműködésének megvalósítása állt. A Balatoni Integrációs Kft. vállalta, hogy elősegíti a Balatoni Ökomúzeum létrehozását a köz- és magánszféra együttműködése révén, amelyben az idegenforgalmi szolgáltatók, ökomúzeumok, kulturális egyesületek azzal a céllal vesznek részt, hogy a szellemi kulturális örökség értékeit beépítsék a turisztikai ajánlatukba. Ennek érdekében egy Együttműködési Megállapodás aláírására került sor a Kft. és a Balatoni Turizmus Szövetség részéről. A CULTURECOVERY projekt 2020. június 30-án fejeződött be, jelenleg folyamatban van a projekt záró elszámolása.

A projekt honlapja: <https://www.interreg-central.eu/Content.Node/CULTURECOVERY.html>

DESTI-SMART - Fenntartható, hatékony turizmus megvalósítása - alacsony szén-dioxid kibocsátású innovatív közlekedési módok figyelembe vételével a fenntartható mobilitás és felelősségteljes utazás érdekében (Interreg Europe Program)

A fenntartható mobilitás, az elérhetőség és felelősségteljes utazás, az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság különös figyelmet igényel az Európai Unióban. Ez egy olyan közös kihívás, amivel az állami regionális / helyi és közlekedési hatóságok, társaságok egyre inkább szembesülnek, különösen a népszerű turisztikai üdülőterületeken, ahol jelentős a forgalom az egyes úti célok irányába. A széndioxid kibocsátás csökkentése elsődleges prioritás napjainkban. Ennek ellenére nagyon alacsony szintű az együttműködés ezen a területen, valamint mélyen elmaradott az elektromos közlekedés fejlettsége. Olyan intézkedésekre van szükség, amelyek az egyes országok legjobb gyakorlatait alkalmazzák politikai eszközök, cselekvési tervek javítása terén az interregionális együttműködés keretében. Az elektromos közlekedés fejlesztésével jelentősen csökkenthető a széndioxid kibocsátás, valamint hatékonyan javíthatók az üdülőterületek lég- és zajszennyezettségi mutatói.

A projekt átfogó célja az EU üdülőterületein a közlekedési és turisztikai politikák fejlesztése, kiemelt figyelemmel a fenntartható mobilitás, a hozzáférhetőség és a felelősségteljes utazással kapcsolatos stratégiák integrálására.

A DESTI-SMART projekt 2018. júniusában indult el, a projekt vezetője a görögországi Metropolitan Fejlesztési Ügynökség Thessaloniki. A projekt szakmai tevékenysége a 2019. évben kezdődött el. Az első tematikus rendezvényre 2019. március végén került sor Hastingsben az alacsony szén-dioxid kibocsátású közlekedési rendszerek témakörben, majd szeptemberben Bremerhavenben valósult meg a második tematikus rendezvény intermodalitás témakörben.

A „Közös módszertan kidolgozása utazási magatartás kutatására, a fenntartható alacsony széndioxid-kibocsátású és felelősségteljes utazási megoldásokra” elnevezésű projekt tevékenység keretében 2019. július-augusztusban megvalósult az állandó lakosok és az itt tartózkodó vendégek / turisták utazási magatartásának kutatása (500-500 db) kérdőíves lekérdezés alkalmazásával.

2020. évben a projekt tevékenységek többnyire online formában valósultak meg a pandémia következtében. Két tematikus rendezvény valósult meg a hozzáférhetőség – turisztikai üdülőterületek megközelítése témakörben és a kerékpározás és gyalogos közlekedési lehetőségek fejlesztése témakörben.

Ezen kívül elkészült a Balaton Kiemelt Térség környezetbarát közlekedésének fejlesztésével kapcsolatban egy Megvalósíthatósági Tanulmány és egy Cselekvési terv a Közlekedés Fővárosi Tervező Iroda Kft. szakembereinek a közreműködésével. A tanulmány és a cselekvési terv kidolgozása során több online egyeztetésre és egy web-konferenciára is sor került az érdekelt felek bevonása és a tervek társadalmasítása érdekében. A tanulmány és a cselekvési terv a térség 2021-27 közötti programozási időszakra vonatkozó fejlesztési dokumentumainak kidolgozásához is felhasználásra kerül.

A projekt első fázisa 2020. november 30-án zárul, amely egy 30 hónapos időszakot ölel fel. Ezt követően kezdődik a 24 hónapos második fázis, ami a Cselekvési terv megvalósításának nyomán követésével foglalkozik majd.

A projekt honlapja: <https://www.interregeurope.eu/desti-smart/>

STRENCH - A változó környezetben veszélyeztetett kulturális örökség ellenálló képességének erősítése transznacionális együttműködés révén (Central Europe Program)

Az éghajlatváltozásnak a természeti és kulturális örökségre gyakorolt nemzetközileg elismert hatása ellenére, annak védelméről és megóvásáról még nem kellően és megfelelően foglalkoznak a nemzetközi politikák. Nemzeti szinten a kulturális örökség szélesebb körű nemzeti és nemzetközi politikákba történő integrálására nemrégiben történtek kísérletek Olaszországban és Franciaországban. Ezenkívül kutatási szinten kiemelik a komplex rendszerek (kulturális tájak, történelmi központok, régészeti területek), a korai előrejelző rendszerek és a katasztrófákra való felkészülés intézkedéseinek szükségességét, amelyek kifejezetten a kulturális örökség kezelőinek szólnak (Bonazza et al., 2018. A kulturális örökség megóvása a természeti és az ember okozta katasztrófáktól). A Central Europe Program keretében megvalósuló úgynevezett STRENCH projekt 2020. márciusában indult el.

A nemzetközi projekt célja: a kulturális örökség és erőforrások fenntartható használatának javítása. Az éghajlatváltozással összefüggő szélsőséges/rendkívüli események hatása miatt veszélyeztetett természeti és kulturális örökség megőrzése és kezelése a politikai döntéshozók, a közigazgatási szervek, a magánszektor és társadalmi szereplők együttműködése és koordinációs fellépése révén, amelynek célja kifejezetten a célzott európai projektek eredményeinek kiaknázása.

A STRENCH projekt 24 hónapos időtartamú és 1,3 M euros költségvetésű, amelyet az Európai Regionális Fejlesztési Alap és hazánk esetében a Magyar Állam társfinanszírozásával valósul meg. A projekt vezetője az olaszországi Léggöri Tudományok és Éghajlatvédelmi Intézet - Nemzeti Kutatási Tanácsa.

A projekt nyitó rendezvénye (április 16) online formában került megvalósításra, amelyen a partnerek bemutatkozó előadásain túl áttekintésre kerültek a két év alatt elvégzendő feladatok, valamint egyeztetésre kerültek a projekt megvalósításához keret adó adminisztratív és pénzügyi szabályozás partnerekre vonatkozó pontjai. Ezt követően még két online projekt egyeztetésre került sor, amelyből egy a Balatoni Integrációs Kft. közreműködésével valósult meg október 27-én, ahol virtuális tanulmányúton is részt vehettek a nemzetközi projektpartnerek – megismerve a Balaton térségében korábban bekövetkezett katasztrófa események helyszíneit katasztrófavédelmi szakértők tolmácsolásában.

Ezen kívül az Ausztriában található projektpartner (Krems-i Továbbképzési Duna Egyetem) szervezésében egy úgynevezett Nyári Egyetemen vettek részt a Kft. munkatársai szeptember 28-október 9. között, amelynek témaköre az alábbi volt: „Eszközök és stratégiák a kulturális örökség ellenálló képességének megerősítésére az éghajlatváltozás hatásaival szemben”.

Inspiring for Biodiversity - Biológiai sokféleség ösztönzése (ERASMUS+ Program)

Az emberi élet minden mozzanatát a Föld élővilágának sokszínűsége táplálja, a biológiai sokféleség a legértékesebb természeti kincs. Minden emberi tevékenység, amely a biológiai sokféleség csökkenését okozza egyben az élet alapjait meríti ki, csökkenti a rendelkezésre álló erőforrásokat. A minket körülvevő természeti környezet gazdagsága nagymértékben meghatározza az életminőséget, hiszen az élhető környezet alapfeltétele a kiegyensúlyozott, alkotni képes és felelősen gondolkodó embernek. A megőrzött természeti értékek és a hozzájuk kapcsolódó tudás, helyi ismeret gazdasági és szellemi erőforrás is. Ezen erőforrások és az általuk biztosított életminőség megőrzése, védelme tekintetében döntő szerepük van az önkormányzatoknak és a helyi együttműködéseknek. A Természetvédelmi Világszövetség

(IUCN) megállapítása szerint 12259 fajt fenyeget a kihalás, a mezőgazdasági termények 75%-a elveszett. A projekt célja a szemléletformálás a biológiai sokféleséggel kapcsolatban Európa országaiban. A specifikus képzések megszervezése hozzájárul a lakosság, civilek, fejlesztésben érdekelt szervezetek számára a biológiai sokféleség megőrzésének megértéséhez, és annak védelméhez.

A projekt megvalósításában 6 ország (Ausztria, Észtország, Magyarország, Lengyelország, Németország, Szlovákia) 6 szervezete vesz részt. A projekt vezetője a németországi Global Nature Fund (Globális Természetvédelmi Alapítvány).

A projekt keretein belül két tervezett munkacsomag megvalósítása indult el 2020-ban. Az első munkacsomag keretein belül online felmérés alapján valamennyi résztvevő ország megvizsgálta, hogy jelenleg hol tart a biodiverzitással kapcsolatos ismeretátadás a saját országában. Itt megállapítható, hogy a Balaton térségében ugyan sok formában jelen van a biodiverzitással kapcsolatos szemléletformálás, de nem beszélhetünk egy összehangolt, jól felépített struktúráról. A képzések nem feltétlenül célcsoport specifikusak, és hiányzik belőlük az interaktivitás, a rendelkezésre álló modern eszközök használata. A második munkacsomag részeként egy pedagógiai program kidolgozása van jelenleg folyamatban, mely program az első munkacsomagban felmért lehetőségekre épül és igyekszik javítani az ott feltárt hiányosságokat.

Lakes without Limits - Tavak határok nélkül (ERSAMUS+ Program)

A „Tavak határok / Természet korlátok nélkül: A környezeti neveléshez és természeti élményekhez való hozzáférés biztosítása a fogyatékossgal élő emberek számára” elnevezésű projekt célja elősegíteni, hogy a természet mindenki számára élmény lehessen. Az Erasmus program támogatásának keretében megvalósuló projekt két fontos kérdésre keresi választ. Egyrészt, hogyan lehet a szervezett túrákat javítani, hogy azokon a fogyatékossgal élő emberek is részt vehessenek? Másrészt, az egyéni kirándulások kapcsán hogyan lehet a tanösvényeket, túraútvonalakat átalakítani a fogyatékossgal élő emberek hozzáférhetőségének biztosítása érdekében? A projekt ajánlásokat fogalmaz meg a tanösvények, túraútvonalak és látogatóközpontok akadálymentesítésének elősegítése érdekében és ehhez kapcsolódóan jó példákat mutat be Németország, Ausztria, Lengyelország és Magyarország területéről.

A projekt 2018 októberében indult. A Nyitó rendezvényre 2019. év februárjában került sor Radolfzell-ben Németországban, ahol a projektben tervezett tevékenységek kerültek áttekintésre (adminisztrációs, pénzügyi, monitoring, szakmai, tájékoztatási feladatok). 2019-ben a fő feladat a szervezett túrák akadálymentes átalakítását elősegítő útmutató készítése volt (IO.1), melyben bemutatásra kerültek a különböző fogyatékossgal élő csoportok (látáskárosultak, halláskárosultak, mozgássérültek, tanulási nehézséggel küzdők), valamint a főbb nehézségek, akadályok melyekkel szembesülnek, ha kirándulni mennek a természetbe. Az útmutató célja, hogy segítséget nyújtson a túrák, szabadtéri rendezvények szervezőinek, hogy áthidalják ezeket a nehézségeket, és megkönnyítsék, élvezhetővé tegyék a természeti élmények megismerését a fogyatékossgal élők számára. Megkezdődött továbbá a túraútvonalak akadálymentes átalakítását segítő önellenőrző eszköz (mátrix) kidolgozása (IO.2), melynek tesztelésére a 2019. október 21-23-a között Bécsben megrendezett projektgyeztetésen került sor (tanulmányi kirándulás a Donau-Auen Nemzeti Parkba).

A COVID-19 járvány következtében a projekt megvalósítása 2020-ban online keretek között folytatódott. Személyes találkozókra nem kerülhetett sor. Helyette több kisebb online egyeztetést és két nagyobb online találkozót szerveztük (2020. május 25-26-a és 2020. szeptember 23-24-e között). 2020-ban véglegesítésre került a szervezett túrák akadálymentes

átalakítását elősegítő útmutató (IO.1) angol, német és magyar nyelven. Az egyéni természeti élmények (IO.2) kapcsán véglegesítésre került a túraútvonalak akadálymentes átalakítását segítő önellenőrző mátrix, elkészült az egyéni természeti élmények akadálymentes kialakítására vonatkozó útmutató tervezete (angol nyelven), valamint az útmutatóhoz kapcsolódó Prezi prezentáció. Folyamatban van a fizikai akadályok megszüntetését elősegítő útmutató elkészítése (IO.3), mely feladat a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. irányításával valósul meg. Végül, de nem utolsó sorban megkezdődött a munka a kommunikációs akadályok megszüntetése érdekében is. Szemléltetésként rövid akadálymentes videófilm készült (egyenlőre csak munkaanyag formájában), hogy miként lehet a tanösvényeket mindenki számára hozzáférhető módon bemutatni a nyilvánosság számára.

A projekt bizonyos feladatait sajnos nem lehet online formában megvalósítani, így azokat a jövő évre kellett halasztani. Annak érdekében, hogy kellő idő maradjon a feladatok megvalósítására, kérvényeztük a projekt időtartamának meghosszabbítását. Így 2021. márciusa helyett, a projekt 2021. szeptemberében zárul majd le.

SUMCULA - A kulturális táj fenntartható kezelése (ERASMUS Program)

A kulturális tájképeket sok szempontból lehet megközelíteni: mezőgazdasági táj, ipari táj, városkép, és még több további nézőpont lehetséges. Amiben az előzőek megegyeznek, az az anyagi és immateriális ember interakciók következményei a tájjal. Hagyományos védelmi szempontból a megőrzés iránti igény mindig is erősen érezhető, ugyanakkor a kulturális tájképek folyamatosan változnak, és fejlesztésre szorulnak a mai társadalom igényeinek kielégítésére.

A projekt a partnerek tapasztalataira és kompetenciáira épít, és arra keresi a választ, hogy:

- hogyan lehet modelleket kidolgozni a táj anyagi és immateriális tulajdonságainak azonosítására, leírására és értelmezésére;
- hogyan lehet kidolgozni az értékelési, megőrzési és fejlesztési stratégiákat;
- hogyan lehet a helyi gazdaságokat és a fenntartható turizmust fejleszteni az azonosított tulajdonságokra és a táj tulajdonságaira építve.

A projekt célja, hogy számos esettanulmány segítségével megközelíti ezeket a kérdéseket, valamint kifejleszt egy egyetemi képzési anyagot az adott témában.

A projekt 2017 októberében indult. A 2020-as évben a korábban összegyűjtött esettanulmányok és jógyakorlatokat elemzése alapján a képzési anyagok kidolgozása zajlott.

.../2020 (12.04.) BFT határozat

A Balaton Fejlesztési Tanács a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. részvételével benyújtott, megvalósuló nemzetközi projektekről szóló tájékoztatót megtárgyalta és elfogadta.

Felelős: Dr. Molnár Gábor munkaszervezet vezető

Határidő: értelem szerint